

1970'lerden Bugüne ABD'de Asalaklık ve Sınıfsal-Toplumsal Yeniden Düzenleme

13.06.2021 • Ekonomi Politik Üzerine, Revcom Yazıları • Yeni Komünizm

Editörün Notu: Raymond Lotta'nın Mart ayında revcom.us'de yayınlanan, kapitalist-emperyalizmin son 50 yılında gerçekleşen yükselen küreselleşme ve sömürünün yoğunlaşması, bunun dünya üzerindeki derin etkileri, ABD toplumuna damgasını vuran emperyalist asalaklıkla ilgili analizini okuyucularımızla paylaşıyoruz.

Yazının tümünü indirmek için linki tıklayınız: 1970'lerden Bugüne ABD'de Asalaklık ve Sınıfsal-Toplumsal Yeniden Düzenleme

Yazarın Notu: Aşağıdaki yazı Bob Avakian'ın emperyalist dünya ekonomisi ve Amerika'nın buradaki baskın pozisyonu ve bu pozisyonun Amerikan toplumundaki sınıfsal ve sosyal yapıda oynadığı kritik role ilişkin sormuş olduğu sorulardan ve çelişkilerden ilham almış ve onlardan yola çıkmıştır.

BREAKTHROUGHS [ATILIMLAR]: Marx'ın Tarihsel Atılımı ve Yeni Komünizm ile Daha İleri Bir Atılım. Temel Bir Özet içinde Bob Avakian giderek küreselleşen kapitalizm hakkında şunları belirtmiştir:

“...bu da modern kapitalizm-emperyalizmin asalaklığına; özellikle ABD'de küreselleşen kapitalizmin dayandığı büyük çaptaki üretimin artışına ve bilhassa Latin Amerika, Afrika, Orta Doğu ve Asya'nın Üçüncü Dünyasında yer alan ter atölyelerinden elde edilen büyük kâr oranının sürdürülmesine, öte yandan kapitalist-emperyalizmin “evi” konumundaki ülkelerdeki finans alemi ve finansal spekülasyonlardaki artan kapitalist aktiviteye ve “en üst” (temel materyallerin üretimine yönelik olmayan) yüksek teknoloji, hizmet sektörü ve ticaret (online pazarlamanın artan rolü de buna dahildir) çevresine dayanmaktadır. Lenin'in de ifade ettiği gibi, bu durum ABD gibi toplumların tümüne “asalaklık damgasını”

vurur;”

Bu “asalaklık mührüne” ilişkin Bob Avakian, araştırmak ve cebelleşmek adına birbiriyle iç içe geçen iki soru sorar: **Yükselen küreselleşme ve emperyalizmin sömürsünün yoğunlaşmasının, özellikle de Amerikan emperyalizminin bir taraftan Üçüncü Dünya’daki ezilen ülkelerde yoğunlaşan bu sömürünün diğer taraftan ise bunun ABD’de ki değişen sosyal ve sınıfsal yapı arasında ne kadar kesin ve faaldir? Bu değişiklikler emperyalist asalaklığın tanımlayıcı bir ifadesi olarak da anlaşılabilir mi?**

Bu iki soruya da cevap, aralarında gerçekten çok güçlü bağlantılar bulunduğu ve evet Amerika’da son on yıllarda gerçekleşen bu sosyal-sınıfsal değişimlerin emperyalist asalaklığın tanımlayıcı bir ifadesi olduğudur.

Aşağıdakiler bu sentez ve araştırmanın kritik bulgularıdır. Bunun daha kısa bir özetine buradan ulaşabilirsiniz: <http://yenikomunizm.com/1970lerden-bugune-abdde-asalaklik-ve-sinifsal-toplumsal-yeniden-duzenleme-giris-ozet/>

Giriş: Asalaklığın Ehemmiyeti ve Amerikan Toplumu

Asalaklık kavramı, 1917 Rus Devrimi’nin büyük komünist teorisyeni ve önderi V.I. Lenin tarafından dünyaya egemen olan emperyalizm sistemi analizlerinde yoğun bir şekilde kullanılmıştır. *Asalaklık*, emperyalist ülkelerin Asya, Latin Amerika ve Afrika’nın yoksul ülkelerindeki emeğin aşırı sömürülmesinden -asgari geçim düzeyinin dahi altında maaşlı korkunç istihdam koşullarından- faydalanma yollarını ifade eder.

Ezilen ülkelerin emperyalizmin boyunduruğu altına alınması, yalnızca “Küresel Güneyin” ekonomisini ve toplumlarını yıkıma uğratmakla kalmaz, aynı zamanda emperyalist ülkelerin tüm toplumsal yapısına da “etkide bulunur”. **İmparatorluğun kârları ya da “ganimetleri”, normal zamanlarda imparatorluğun merkezlerinde belirli ve göreceli bir sosyal istikrar sağlanmasına olanak tanır.** Asalaklık, üretimin örgütlenmesinden çok daha kopuk hale gelen burjuva-mali tabakalar arasında zenginliğin daha da yoğunlaşmasıyla sonuçlanır.

Amerika’da istihdam ve tipik aile yapısı 1970 ve 1980’lere kıyasla bugün oldukça farklıdır:

- Son 50 yılda *meslek alanlarında(insanların edindikleri işler) derin bir değişiklik olmuştur.* Amerikan ekonomisi bugün büyük ölçüde üretimin aksine servis sektöründeki işler tarafından domine edilmiştir-medikal, sağlık, enformasyon, finans, teknik, hükümet. Manifaktür işlerinde diklemesine bir iniş yaşanmıştır. *Amerika’da ki bir numaralı meslek alanı, perakende satıştır.*
- *Emek gücünde özellikle de kadınların ve göçmenlerin dahil olmasıyla ilgili büyük demografik değişiklikler yaşanmıştır.* 2020’nin başlarında Amerikan ekonomisinde bir numaralı işgücü (%50’nin biraz üstü ile) kadınlarken; özellikle de Üçüncü Dünya’dan gelen göçmenler Amerikan ekonomisinin kritik segmentlerindeki karlılığın fonksiyonu için elzemdir.
- *Klasik ataerkil aile yapısının süregitmekte olan bir çözülmesi vardır.*(Çocuklu evli çift ve eve ekmek getiren erkek) Bu durumun bağlantılı olduğu iki şey vardır, birincisi ekonomik değişikliklerdir; daha fazla maaş alanı olan manüfaktür işlerindeki düşüş aileler üzerinde ekonomik bir baskı oluşturmuştur ve ikinci olarak da diğer sosyal değişikliklerin yanı sıra kadınların eşitlik, iş hayatına ve kariyere giriş için yürüttükleri mücadeledir.
- *İkinci Dünya Savaşı sonrası “Amerikan orta sınıfını” tanımlayan iyi maaşlı işçi ve küçük mülk sahiplerinin “orta sınıf yaşam standartlarını sürdürebilen” tanımı günümüz Amerika’sındaki orta sınıfı eskisi gibi tanımlayamaz.* Orta üst sınıf profesyonelleri (dört yıllık üniversite eğitimi ve lisansüstü eğitimiyle “sertifikalı”) ve finansal-idari-teknik katmanlardakiler bugün ekonomik ve sosyal olarak çok daha fazla ağırlık ve nüfuza sahiptir.

“Geç emperyalist” Amerika’da olagelen sınıfsal-sosyal değişikliklerin oluşmasını farklı faktörler sağlamıştır. Buna jeopolitik de dahildir, örneğin “uzay yarışını” da içine alan Amerika ve Sovyetler Birliği arasındaki büyük güçler arası rekabet ve Sovyetler Birliği’nin ve onun emperyalist blokunun 1989-1991 yıllarının sonunda gelen çöküşünün Amerika’ya çok daha geniş bir uluslararası manevra alanı sağlamış olması gibi. Siyasi ve sosyal mücadelenin, özellikle de Siyahi halkın ve kadınların etkisi ve istihdamdaki modeli nasıl etkiledikleri de vardır. (Hükümet işlerinde kadınların ve Siyahilerin istihdamının genişlemesi gibi.)

Ancak en belirleyici unsur-sadece kendiliğinden değil ama diğer faktörlerle de etkileşimi ile birlikte- Üçüncü Dünya’ya çok daha derinlemesine bir emperyalist giriş ve ezilen ekonomilerin dünya kapitalist ekonomisine çok daha bütünlüklü bir

entegrasyonudur. 1976 yılında Çin’de sosyalist devrimin yenilgisi ve kapitalizmin restorasyonu kritik bir gelişmedir: Çin’in yeni yöneticileri yabancı kapitalin yatırımlarının bent kapağını açmış ve Çin, küresel Güney’deki muazzam yeni emperyalist küreselleşme dalgasının merkez üssü haline gelmeye başlamıştır.

Emperyalist asalaklık-ezilen ülkelerin emek gücünün aşırı sömürsü ve hammaddelerin yağması- ve emperyalist güçler arasındaki pazarlar için süren hiddetli rekabet büyüyen bir meslek alanları kutuplaşmasına neden olmuştur. Artık Amerikan ekonomisinin; mühendislere, “para menajerlerine” ve enformasyon-teknoloji işçilerine ihtiyacı vardır. Ayrıca düşük ücretle çalışacak kasiyerler, hastane hademeleri, lojistik ve taşıma işçileri ve düşük ücretli gıda işleme işçilerine ihtiyaç vardır.

Son birkaç on yılın ekonomik dönüşümü... ekonomideki dönüm noktaları ve en göze çarpanı da 2007-2009 arası yaşanan “büyük resesyon”... ve 2020-2021 arası COVID-19 pandemisi nedeniyle dünya kapitalizminin yapısına ve sınırlarında yaşanan geniş acılar ve ekonomik aksamaların gözler önüne serilmesi... bütün bu majör gelişmeler Amerika içerisinde yeni bir “büyük ayarlama” neden OLMAMIŞTIR.

Bu Amerikan toplumuyla ilgili önemli bir noktanın altını çizer:

Emperyalist küreselleşme gittikçe çatlayan, kutuplaşan ve “kuşatılmış” bir topluma katkıda bulunmuştur-sadece ırksal olarak değil ama aynı zamanda sosyal gruplar olarak da. Amerikan toplumu aşağıda inanılmaz bir yoksunluk, profesyonel-teknik katman için gelir ve istihdam ve zenginliğin; tiksindirici, grotesk bir şekilde yeniden dağıtımı ve toplumun ufak bir fraksiyonuna doğru yoğunlaşmasıyla damgalanmıştır.

Radikal olarak farklı ve çok daha iyi bir dünya isteyen herkesin Amerika’da 1970’lerden beri devam eden sosyal-sınıfsal değişikliklerin doğasına ve kapsamına dair bilimsel bir anlayış kazanması önemlidir: bunun maddi kökenleri ve siyasi-ideolojik tecellisi, bu insanların hayatlarını derin bir şekilde etkilemektedir. Bu aynı zamanda Amerika’da faşizmin büyüdüğü ve tutunduğu zemindir. Bu trendler ve değişiklikler bu çağda sosyalist-komünist devrim için derin imalar da barındırmaktadır-işin aslını ve daha geniş güçleri tanımlayabilmek ve devrim yapmak yolundaki engelleri tanıyabilip bu potansiyel üzerinde çalışabilmek.

Dünya devrimini ilerletip bütün insanlığı kurtarmak için gerçekten radikal ve özgürleştirici bir devrimin dönüştürmesi gereken toplum bu bir hayli asalaklaşmış toplumdur. Bütün bunların ışığında Bob Avakian'ın Yeni Yıl Açıklaması: Yeni Bir Yıl, Tüm İnsanlığın Kurtuluşu İçin Kökten Yeni Bir Dünyaya Yönelik Acil İhtiyaç bildirisinin insanlığın bugün karşı karşıya kaldığı acı durumun dinamikleri ile yüzleşmek ve neden Bob Avakian'ın geliştirdiği yeni komünizm temelli bir devrimin bütün bu acıları bitirebilmek için tek gerçek alternatif olduğunun anlaşılması için okunması elzemdir.

...

Yazının tümünü okumak için PDF'i indiriniz: 1970lerden-Bugüne-ABDde-Asalaklik-ve-Sinifsal-Toplumsal-Yeniden-Düzenleme

Yazının Kaynağı: <https://revcom.us/a/692/imperialist-parasitism-and-class-social-recomposition-in-the-us-from-the-1970s-to-today-en.html>